

Obsah OČK táboření a bezpečnost

Proces získání OČK TAB a BEZ

Zájemci o OČK táboření a bezpečnost (dále OČK TAB a BEZ) podávají žádost standardním způsobem prostřednictvím formuláře na Křižovatce.

Po přijetí žádosti v přiměřené době kontaktuje uchazeče jeden z garantů, který bude jako první žádost posuzovat. Účelem tohoto prvního posouzení je shromáždit podklady (s ohledem na zvolenou metodu prokazování splnění podmínek) tak, aby ostatní garanti dostali k posouzení kompletní informace. Tento „první“ garant tedy komunikuje s uchazečem a předává mu také první zpětnou vazbu.

Ve chvíli, kdy jeden z garantů posoudí žádost a dodané podklady jako dostačující, přebírá dokumenty druhý z garantů a provede vlastní posouzení. Teprve na základě kladných vyjádření dvou garantů k písemným podkladům, dohodnou garanti s uchazečem podrobnosti týkající se dalších kroků – zpravidla osobních pohovorů, případně realizace výukových programů pod dohledem garanta.

Pro všechny části procesu platí, že kontakt s uchazečem vyvolá vždy jako první garant, který žádost posuzuje (případně druhý garant, jakmile proces pokročí). Uchazeč sám tedy **nemá** kontaktovat garanta, kterého si vybere, s žádostí o posouzení. Před podáním žádosti je však samozřejmě možná konzultace s kterýmkoliv z garantů oboru.

Nedoporučujeme činovníkům ucházet se o OČK TAB a BEZ bez předchozí několikaleté (úspěšné) praxe při přípravě a vedení dětských táborů.

V závěru dokumentu najdete očekávaný přehled znalostí a dovedností držitele OČK TAB a BEZ.

Pro získání OČK TAB a BEZ je třeba kladného doporučení min. dvou garantů tohoto oboru.

Prokázání odborné způsobilosti

Pro prokázání odborné způsobilosti jsou stanoveny dva způsoby:

1. Prokázání praxe ve vedení táborů (dle znění příslušné směrnice),
2. Předvedení ukázkové administrativní a plánovací přípravy tábora dle zadání garanta.

Prokázání praxe ve vedení tábora se obvykle dokládá kopiemi hlášenek tří táborů, které uchazeč vedl, případně jiným průkazným způsobem (dle konzultace s garantem). Alespoň jeden vedený tábor musí být pořádaný organizační jednotkou Junáka – českého skauta, k takovému táboru pak uchazeč doloží kompletní dokumentaci. Pro prokázání praxe se uznávají jen stálé tábory, trvající alespoň 14 dní, které mají alespoň 20 účastníků (nerozlišujeme zde věk, nicméně má jít o dětské tábory, převažovat by tedy měl počet dětských účastníků). **Jde o preferovaný způsob prokázání odborné způsobilosti.**

Zpracování administrativní přípravy tábora dle zadání garanta je alternativním způsobem pro uchazeče, kteří z nějakého důvodu nemohou doložit požadovanou praxi hlavního vedoucího tábora (tedy nevedli 3 tábory v požadovaném rozsahu, nebo nemohou dodat požadovanou dokumentaci). **Uchazeč by však i v takovém případě měl mít praxi v organizaci vedení tábora - např. jako zástupce vedoucího, nebo člen organizačního týmu.** První z garantů v tomto případě zadá uchazeči základní kritéria, na základě kterých uchazeč zpracuje přípravu „virtuálního tábora“ – jde přitom jak o stránku plánování, tak o potřebná povolení, smlouvy, táborovou dokumentaci a podobně. Zjednodušeně řečeno jde o soubor informací, které mohou mít písemnou podobu. Předmětem posouzení má být základní harmonogram tábora a využívání významných programových prvků charakteristických pro skautské tábory. Samozřejmě cílem procesu není skutečné rozesílání potřebných žádostí, nebo podepisování jednotlivých smluv, zároveň ale uchazeč musí předvést, že dokáže potřebnou žádost (smlouvu, formulář...) zformulovat a správně identifikovat adresáta (protistranu).

Mezi parametry tábora zadávané garantem obvykle patří:

- Přesné místo, nebo oblast, ve které se „simulovaný tábor“ má konat. Může jít o seznam několika míst/oblastí s tím, že úkolem uchazeče je vybrat z nich to nejvhodnější, případně provést hodnocení zadaných lokalit z hlediska jejich vhodnosti a případných rizik.
- Počet účastníků, případně jejich věkové rozdělení,
- Termín, vybavení, případně doplňující speciální podmínky.

Garanti zcela úmyslně nedávají uchazečům přehled požadovaných dokumentů. Úkolem uchazeče při prokázání odborné způsobilosti je předvést „ukázkovou přípravu“, tedy soubor dokumentů, který sám uchazeč hodnotí jako kvalitní a dostačující (a který by tedy bylo možné předložit uchazečům o vůdcovskou zkoušku jako ukázkou dobré praxe). Uchazeč musí také rozlišit, které z předložených dokumentů jsou povinné (tedy jejich existence je přímo vyžadována některým předpisem) a které považuje za doporučené – ty pak znázorňují rozdíl mezi „nezbytným minimem“ a „vysokým standardem“.

Ve chvíli, kdy uchazeč sám označí předložený soubor dokumentů za hotový a konečný, přistoupí garanti k hodnocení. **Cílem celého procesu není poskytovat ze strany garantů podrobné konzultace** (např.: „Chybí mi tu smlouva XX, tuto žádost bys měl posílat jinému subjektu...“), ale spíše vysvětlit uchazeči, jaký typ podkladů je relevantní (např.: „vidím mezi soubory různá povolení a žádosti, ale nenašel jsem nic, co se týká plánování v průběhu roku, ani harmonogram tábora“). Garanti předpokládají, že práce s jednotlivými uchazeči bude značně individuální a uvědomují si, že uchazeči mohou používat i mírně odlišnou terminologii.

Po kladném vyhodnocení písemných podkladů přistoupí garanti k osobnímu pohovoru. Účelem pohovoru je ověření, že daný uchazeč je odborníkem v oblasti táboření a bezpečnosti a že je schopen tuto odbornost využít při vzdělávání čekatelů a vůdců. **Nepředpokládá se tedy, že se uchazeči budou připravovat na pohovor jako na zkoušku, ale využijí znalosti a zkušenosti získané předchozí praxí.**

Délka pohovoru bude individuální, obvykle však v rozsahu 60–120 minut, může proběhnout buď osobně, nebo přes videohovor (např. Skype).

Prokázání didaktické způsobilosti

Uchazeč by měl ukázat, že ví, jaké znalosti a dovednosti má v oblasti táboření a bezpečnosti rozvíjet u frekventantů čekatelských a vůdcovských (lesních) kurzů. Měl by také ukázat, že umí zvolit vhodné metody rozvíjení příslušných kompetencí.

Předpokládány jsou dvě metody prokázání didaktických dovedností:

1. Didaktické zpracování oboru táboření a bezpečnost pro vůdcovské kurzy
2. Realizace vzdělávacích programů z oblasti táboření a bezpečnosti pod dohledem garanta

V případě prokázání **zpracováním oboru** je úkolem uchazeče předložit osnovu vzdělávacích bloků pro celou oblast táboření a bezpečnosti na vůdcovském kurzu. Osnova by měla obsahovat stručnou charakteristiku jednotlivých vzdělávacích bloků, jejich obsah a použité metody; měla by přitom pokrývat celou oblast v rozsahu vůdcovské zkoušky. Dílčí části osnovy je možné nahradit například videonahrávkou dříve realizovaného programu, nebo vlastním vzdělávacím textem.

Druhý způsob je určen zejména stávajícím instruktorům vzdělávacích akcí a frekventantům ILŠ. Uchazeč po předchozí konzultaci s garantem **realizuje dohodnuté vzdělávací bloky** pod jeho přímým dohledem, následně proběhne zhodnocení těchto programů.

Bez ohledu na zvolený způsob je prokázání didaktické způsobilosti zakončeno pohovorem se dvěma garanty (alternativně: s garantem a vůdcem příslušné vzdělávací akce – viz směrnice). Pohovor je obvykle rozpravou nad předloženými materiály (případně realizovanými programy). Garanti budou během pohovoru hodnotit schopnost uchazeče využít vlastní znalosti a praxi při činnickém vzdělávání. Část tohoto pohovoru může proběhnout ještě před předložením metodického zpracování oboru, resp. před realizací vzdělávacích bloků. Délka pohovoru bude individuální (s ohledem na plnění ostatních podmínek).

Garanti respektují možný odlišný pohled uchazeče na časovou dotaci a obsah vzdělávacích bloků, uchazeč však musí být schopen svůj názor obhájit a respektovat přitom obsah skautského kompetenčního modelu a předepsaný obsah čekatelské a vůdcovské zkoušky.

Očekávaný rozsah znalostí a dovedností držitele OČK TAB a BEZ

Předpokládá se znalost oblastí táboření a bezpečnosti v rámci čekatelské a vůdcovské zkoušky + následující tabulka. Předpokladem je hlubší a detailnější znalost témat. Tento přehled by měl sloužit zejména pro sebereflexi uchazečů před podáním žádosti o toto OČK.

Architektura a stavba tábora	Zná konstrukci a účel táborových staveb.
	Dokáže vysvětlit rozdíly v konstrukci, účelu a použití staveb.
	Zná různé způsoby uspořádání táborů, jejich estetickou i praktickou stránku, začlenění tábora do krajiny.
	Ví a umí vysvětlit a zdůvodnit, v jakém pořadí se staví jednotlivé táborové stavby.
Výbava a výstroj	Sleduje vývoj a novinky na trhu s výbavou a výstrojí jednotlivce, družiny a oddílu pro skautskou činnost.
	Je schopen poradit vhodný nákup výstroje a výbavy jednotlivci a oddílu pro plánovanou akci či doplnění výbavy oddílu.
	Je schopen vysvětlit základní rozdíly v různých druzích materiálů a jejich vlastností.
Typy táborů, jejich zabezpečení a provoz	Ví a umí naučit, jak tábor zajistit po provozní a organizační stránce. Dokáže vysvětlit rozdíly mezi různými typy táborů (stálý, putovní, vodácký, zimní) - rozdíly v zabezpečení, bezpečnosti a výbavě.
	Metodicky dokáže seznámit s postupem při výběru tábořiště, povolení tábora, hlášení tábora, povolení hygienika a dalšího harmonogramu přípravy a vedení tábora.
	Zná způsoby a možnosti stravování na táboře, zásobování potravinami a pitnou vodou, uskladnění potravin, likvidace odpadků.
Právní předpisy	Zná a přijatelnou formou dokáže seznámit ostatní s právními předpisy souvisejícími s tábořením ve volné přírodě a hygienickými předpisy. (Zejména zákon o ochraně přírody a krajiny 114/1992 Sb., Zákon o lesích 289/1995 Sb. a Vyhlášky MZ ČR 185/1990 Sb. a 445/1992 Sb.)
Program a vedení skautského tábora	Dokáže připravit kvalitní program libovolného typu skautského tábora (stálý, putovní, zimní). Ostatním dokáže vysvětlit a předvést, jak takový program připravit.
	Ví a umí naučit, jak přizpůsobit program tábora neočekávaným podmínkám.
Metodika ČZ a VZ	Dokonale ovládá příslušné body oboru v ČZ a VZ. Je schopen provést oborovou přednášku na vůdcovském kurzu a připravit uchazeče o VZ ke zkoušce z dané oblasti. Je schopen být členem zkušební komise a objektivně danou oblast ověřovat.
Zabezpečení celoroční činnosti z pohledu bezpečnosti	Zná zákonné požadavky na provoz budov a místností pro volnočasovou činnost dětí (periodické revize, provozní řád apod.).
	Zná požadavky na pravidelná školení BOZP na úrovni oddílu a střediska a dokáže navrhnout jejich obsah.
	Ví, na které činnosti je třeba zvláštní kvalifikace.
	Má přehled o pojištění činovníků a dětí při činnosti oddílů (ví, kdo je automaticky pojištěn, na co se pojištění vztahuje).
	Zná základní pravidla pro přípravu akcí mimo klubovnu (únikové scénáře, náhradní spoje, nouzové a záložní vybavení, kontakty na rodiče,...).
Krizové řízení	Zná postupy pro případ neplánované změny příchodu a odchodu (komunikace s rodiči, souhlasy se samostatným odchodem apod.).
	Ví, jak se zachovat v krizové situaci (krizová linka, postup záchrany, komunikace).
Bezpečnost	Ví, jak předcházet krizovým situacím. Dokáže popsat obecná pravidla pro konkrétní krizové situace - extrémní počasí, ohrožení zdraví či života, ohrožení tábora povodní...).
	Zná bezpečnostní pravidla pro koupání.
	Zná bezpečnostní pravidla pro běžné činnosti (klubovna, hry v přírodě, sportoviště).
	Zná bezpečnostní pravidla pro pohyb v horách a náročném terénu.
	Zná bezpečnostní pravidla pro plnění odborek a zkoušek (např. samotka v rámci Třech orlích per).

	Dokáže popsat pravidla pro plánování akcí z hlediska zátěže organismu (délka pochodu, hmotnost batohu, spánek).
	Zná bezpečnostní a konstrukční zásady táborových staveb (stanů, budov, konstrukcí). Dokáže popsat vhodné uspořádání táborových staveb s ohledem na bezpečnost.
	Dokáže vysvětlit bezpečnostní rizika provozu tábora.
	Dokáže vysvětlit bezpečnostní rizika vybraného místa pro táboření.
	Ví, jak bezpečnostní pravidla přiměřeně aplikovat v praxi a svůj postup zdůvodnit (s ohledem na odpovědnost za možné následky).
	Dokáže vysvětlit potenciální rizika pro psychickou bezpečnost v rámci činnosti skautského oddílu (šikana, překračování hranic ve vztazích, ...)